ผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการใส่ท่อหลอดลมคอในสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี: 10 ปีย้อนหลัง

พญ.ชนิดา วงษ์รัตน์ ผศ.(พิเศษ) พญ.พนิดา ศรีสันต์

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะอาการทางคลินิกและผลการรักษาผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการใส่ท่อหลอดลม ตลอดจนปัจจัยที่สัมพันธ์กับการถอดท่อหลอดลมคอสำเร็จ

วิธีการศึกษา ทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วยเด็กอายุ 1 วัน ถึง 18 ปี ที่ได้รับการผ่าตัดใส่ท่อหลอดลมคอในสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ตั้งแต่ 1 มกราคม 2550 ถึง 31 ธันวาคม 2559 บันทึกข้อมูลพื้นฐานผู้ป่วย ข้อบ่งชี้ของการผ่าตัด และผลการรักษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ผลการศึกษา มีผู้ป่วยเข้าร่วมการศึกษาทั้งหมด 451 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 57 ร้อยละ 79 มีโรคประจำตัว ค่ามัธยฐานของอายุขณะที่ได้รับการผ่าตัดใส่ท่อหลอดลมคอเท่ากับ 7.1 เดือน (IQR 2.7, 25.3) ข้อบ่งชี้ในการใส่ท่อหลอดลมคอที่พบมากที่สุด คือ ภาวะอุดกั้นทางเดินหายใจส่วนบน รองลงมาคือ การใส่ท่อช่วยหายใจนาน ผู้ป่วยสามารถถอดท่อหลอดลมคอได้สำเร็จ ร้อยละ 29 ค่ามัธยฐานของระยะเวลาที่ใส่ท่อหลอดลมคอเท่ากับ 17.9 เดือน (IQR 9.4, 29.2) ผู้ป่วยที่ไม่มีโรคประจำตัวสามารถถอดท่อหลอดลมคอได้สำเร็จมากกว่ากลุ่มที่มีโรคประจำตัว (OR 3.5, 95% CI 2.0-6.0, P<0.001) ผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะคอจากภาวะอุดกั้นทางเดินหายใจส่วนบนจะสามารถถอดท่อได้สำเร็จมากกว่ากลุ่มที่ไม่มีภาวะอุดกั้นทางเดินหายใจส่วนบน (OR 4.7, 95% CI 2.8-7.8, P<0.001) ผู้ป่วย 30 ราย (ร้อยละ 8.7) ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจที่บ้าน มีผู้ป่วยเสียชีวิต 5 ราย (ร้อยละ 16.7) จากโรคประจำตัว

สรุป ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อหลอดลมคอส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการถอดท่อหลอดลมคอสำเร็จ คือ การไม่มีโรคประจำตัวของผู้ป่วย และข้อบ่งชี้ในการเจาะคอจากภาวะอุดกั้นทางเดินหายใจส่วนบน

PEDIATRIC TRACHEOSTOMY AT QUEEN SIRIKIT NATIONAL INSTITUTE OF CHILD HEALTH: A 10-YEAR REVIEW

Chanida Wongrat, M.D., Asst. Prof. Panida Srisan, M.D.

Objective: To determine the clinical features and outcomes of tracheostomized children. Factors associated with successful decannulation was identified.

Method: A retrospective medical record review of patients aged 1 day to 18 years whom underwent tracheostomy at Queen Sirikit National Institute of Child Health during January 2007 to December 2016. The demographics, indication for tracheostomy, complication and clinical outcomes were recorded.

Results: A total of 451 patients were enrolled, of which 57% were male. Seventy-nine percent of patients had underlying conditions, primarily neurological disorders. The median age at the time of tracheotomy was 7.1 months (IQR 2.7, 35.3). The main indications for tracheostomy were upper airway obstruction (48.3%) and prolonged intubation (45.5%). Successful decannulation was achieved in 29% with the median tracheostomy duration of 17.9 months (IQR 9.4, 29.2). Patients without underlying disease were more likely to be successfully decannulated compared to those with underlying disease (OR 3.5, 95% CI 2.0-6.0, P<0.001). Moreover, the successful decannulation was identified in children whom underwent tracheostomy due to upper airway obstruction (OR 4.7, 95% CI 2.8-7.8, P<0.001). Thirty patients (8.7%) received home invasive mechanical ventilation. There were 5 deaths (16.7 %) with considered related to the underlying conditions.

Conclusion: Most of the tracheostomized children had underlying diseases. Factors associated with successful decannulation were absence of the underlying disease and the indication for tracheostomy.